

00 662

294²
qm.

3

9

MEDICATIO
VIRI
S P A S M O
Brachiorum & crurum affecti:

QVAM

Deo Opt. Max. auxiliante,

P R A E S I D E

V I R O C L A R I S S I M O

D. H E N R I C O R E G I O,
Reip. Vlrajectinæ Poliatro, & Medicinæ
ac Botanices Professore Ordinario,

Publico examini subjicit

FRANCISCUS HASBARTIUS, MULH.
Ad diem 22. Martij, horâ 9. matutinâ.

Naturâ & Industriâ.

TRAJECTI ad RHENUM,
Apud PETRUM DANIELIS SLOOT,
ANNO M. DC. XLV.

Optimo & integerrimo Viro

D. MARTINO HAESBAERT, Electori
Brandenburgici Secretario, Parenti suo omni ob-
servantia colendo.

N E C N O N

D. MARTINO HAESBAERT,
J. U. Doctori,

D. JOHANNI HAESBAERT,
J. U. Candidato,

D. PETRO HAESBAERT,
Phurmaceuticæ operam danti.

D. LEONARDO HAESBAERT,
Humaniorum Artium Studioſo.

Fratribus suis
arctissimo amo-
ris vinculo sibi
conjunctis,

*Hasce Academicas primitias in filialis observantie,
& fraterni amoris tesseram*

Offert

FRANCISCUS HAESBAERT

M E D I C A T I O
V I R I
S P A S M O
Brachiorum & crurum affecti.

T H E S I S I.

Vix agens annum quadragesimum, pituitosus, crassâ cerevisiâ quotidie se inebrians, otiosamque vitam plerumq; ducens; tempore hyemali & pluvioso, ab itinere sub vesperam domum redux, repente in involuntarias, & summo dolore excruciantes, crurum brachiorumque contractiones, per frequentia intervalla redeuntes, incidit. Membra, ubi sunt contracta, vix ullâ vi in pristinum statum possunt reduci. Præ doloris sæpè redeuntis vehementia, perdius & pernox vigilat. Conqueritur etiam de capitis & dorsi dolore.

II.

Partes affectæ in hoc ægro, sunt cerebrum & spinæ medulla, item brachia & crura: quod eorum dolor & contractio indicant. Per idiopathiam afficiuntur cerebrum & spinalis medulla; per sympathiam, aliæ partes affectæ: quippe quæ à prioribus causam continentem accipiunt; uti ex causarum explicatione patebit.

III.

Morbus, qui nostrum ægium affligit, est intemperies frigida, humida & acris cerebri, & medullæ spinalis; item inordinatus spirituum animalium, nimis acrum & crassorum, in musculos, brachiorum & crurum contractorios, copiosè & vehementer fluentium, motus; qui, eas partes contra voluntatem ægri magnâ violentiâ contrahens, spasmus istarum partium nuncupatur.

C 2

IV. Causa

IV.

Causa procatarratica hujus morbi est crapula cerevisaria, cui
hic vir quotidie operam dedit: item otiosa ejus vita. Hinc e-
nim, pituitoso ejus adjuvante temperamento, pituitosi & acres
humores in toto ejus corpore sunt collecti; qui *antecedentem* hic
constituunt causam. Hi autem in spiritus conversi, & vi frigoris
humiditatisque aëris hyemalis, ac *incommodis* in itinere tolera-
tis, in corpore retenti, atque hinc inordinate in cerebro & me-
dullâ spinæ moti, talem subinde accipiunt determinationem, ut
valvulas nervorum, quæ contrahendis brachiorum & crurum
musculis inserviunt, citra & contra voluntatem nostri ægri aperi-
ant; tantâque vi, cum ex cerebro, tum ex oppositis lacertis, in mus-
culos illos fluant, eosque cum magno dolore, omnem somnum
ipsi & noctu & interdiu adimente, tam vehementer secundum
latitudinem & profunditatem distendant, secundum longitudi-
nem verò contrahant, ut vix ullâ astantium vi in pristinum sta-
tum queant restituiri; atque ita *continens* hujus convulsionis sint
causa. Ut enim valvulæ musculorum ab ordinato, & naturali
spirituum motu (quippe qui ab animâ nostrâ regi potest), pro ar-
bitrio nostro aperiri & claudi solent: ita per inordinatum eorum
motum illæ inordinate & præter nostram voluntatem aperiun-
tur; cum isti quâ data porta ruant, nec ab anima nostrâ rectè gu-
bernari vel determinari queant. Spiritibus autem his per inter-
valla insensibiliter dissipatis vel sopitis, oriuntur in hoc affectu
contractionis & doloris inducæ: ij verò, postmodum ex antece-
dente causâ satis copiosè regeniti, exhibent ægro novos alterna-
tosque paroxysmos.

V.

Sunt qui existimant, cacochymiam pituitosam, ex ebrietate &
vitâ otiosâ collectam, nervos brachiorum & crurum hic nimis
replere, eosque ita distendere, ut fides testudinis ab aëre humido,
in illas sese insinuante, distendi & contrahi, immò etiam disrumpi
non raro solent. Sed magna inter hæc intercedit dissimilitudo:

nervi

nervi enim testudinis sunt conflati ex intestinorum, quorundam animalium, fibrillis inter se fortiter contortis, qui idcirco ab aëris humiditate, in interstitia earum impulsa, distendi, contrahi, & interdum disrumpi possunt. Fibrillæ verò nostrorum nervorum non sunt contortæ, sed laxè inter se cohærent: atque ideo, instar chartæ in aquâ maceratae, ab humoribus illapsis essent potius relaxandæ, quam contrahendæ. Imò si hic spasmus à tali nervorum repletione oriatur, cavitates eorum ab humoribus, eas replentibus, obstruerentur: atque ita cum hæc convulsione paralysis, sensum tollens, necessariò esset conjuncta: cuius tamen nulla hic adsunt indicia.

V I.

Alii verò, qui credunt motum omnem ab imaginatione vel appetitu proficisci, putant imaginationem vel appetitum hīc esse depravatum, eumque, hunc depravatum & involuntarium, muscularum efficere motum, ut imaginatio vel appetitus naturalis motum excitat naturalem. Sed motum corporis sæpiissimè citra ullam imaginationem vel appetitum fieri, docet respiratio in somno, & alterna pedum agitatio inter ambulandum, citra ullam demovendo corpore imaginationem vel appetitum, facta. Imò si imaginatio & appetitus hīc quicquam possent: æger noster hunc spasmus adeò dolorificum, quemque adeò est exosus, contraria imaginatione, & diverso appetitu facile sufflaminaret.

V II.

Alii assertunt humores, in spasmo laborantibus, peculiarem quandam habere qualitatem molestam, quā facultatem excretricem nervorum & muscularum naturalem irritant; eamque irritatam, suæque imbecillitatis consciam, facultatem expultricem animalem in auxilium vocare, atque ad violentum hunc motum incitare. Sed neque hæc sententia nodum rectè solvet. Nam nullâ ratione intelligi potest, quomodo facultas expultrix muscularum natura-

C 3

lis,

naturalis, quæ, si detur, nullum intellectum habet, animal em-
corundem facultatem in auxilium vocare, atque hæc illi, contra
voluntatem ægri, tantâ vi suppetias venire queat. Cum hoc sine
cognitione, quâ spiritus & musculi totius corporis sunt destituti,
sicut non possit.

VIII.

Quod autem spiritus, diversimodè ab objectis vel aliâ causa
moti vel determinati, hos vel illos nervos eorumque diversas
valvulas aperiant, cuvis, rem rectè pensiculanti, est manife-
stum. Cum hoc quotidie inter cogitandum, imò interdum ci-
tra ullâ cognitionem, ex certo spirituum in has vel illas partes
influxu, earumque tensione, observemus.

IX.

Sed hic quæret forsan aliquis: spasmus fiatne à lœsâ facultate
animali, an verò naturali. Respondeo ab animali fieri. Oritur
enim ille à spiritibus animalibus, & muscularis, qui ad facultatem
animalem pertinent; quia, cum illi benè sint constituti, sub-
sunt animæ imperio, & actionum animalium proxima sunt in-
strumenta. Nec obstat spasmus contra & interdum citta vo-
luntatem ægri fieri: nam ad actiones animales non requiritur, ut
semper ab animæ imperio seu voluntate fiant; cum multæ actio-
nes animales, quas ego automaticas appello, quales e. g. sunt
respiratio & corporis volutatio, quæ in somno, & incessus, qui
inter ambulandum & aliud cogitandum sæpè contingit, citra
mentis imperium fiant. Quæ tamen omnes ideo sunt animales,
quia ipsæ, ubi partes, ad hanc facultatem pertinentes, rectè se
habent, ab animâ ad rem attendente, perfici & dirigi immedia-
tè possunt.

X.

Morbus hic valdè est periculosus, ob symptoma doloris & vi-
giliarum, quod vires ægri valdè prosternere, & mentis alienatio-
nem inducere potest.

XI.

Festinè itaque ad curationem est accedendum: quæ perage-
tur,

tur, primò per antecedentis, & deinde continentis causæ ablationem; ac intemperie cerebri, & medullæ spinæ, partiumque dolentium correctionem; nec non doloris mitigationem,

Idcirco omnium primo injiciatur talis clyster:

R. rad. liliæ. albor. vnc. j. aristolochiæ rot. vnc. f.
herb. malvæ, bismalvæ, salviæ, betonica, an m. j.
flor. camomill. melilot., centaur. min. an. p. ii.
furfuris macr. m. f. agarici vnc. f.

Coq: ex aq. com. ad lib. i. f. Colatura addantur
hiera picrabenedictæ, laxat. drag. iij. mel. ros: vnc. j.
olei liliæ. albor. vnc. j. f. salis drag. f. F. Clyster.

Ad humores & spiritus alterandos deinde bibat de hoc decocto:

R. salviae, majorane, herb. paralyfis, beton., lauri,
flor. roris marini, stachados an. m. j. Decoquantur in hydromelite
ad lib. j. F. apozema:, de quo bibat per intervalla
vnc. iiiij.

Deinde mox purgetur his pilulis:

R. pil. cochiari. fætidar. de agarico an. drag. j. scammon. gr. iiij.
cum syr. betonica q. f. F. pilulae N. ix.

Post purgationem detur castorei drag. j. in aq. salviæ dissoluta
Purgatio etiam aliquoties erit reiteranda, & utendum de hac
mixtura:

R. conserv. flor. anthos., beton. an. vnc. j. rad. acori cond. drag. j.,
confection. anacardina, diamusci an. drag. ij. mitbridat. opt.
drag. j. f.

Castorei scrup. ij. syr. de stachad. q. f. F. conditum: de quo
sumat manè & vesperi, castaneæ quantitatem

Caput, post evacuationes universales, purgetur his pastillis
masticatoriis:

R. pyretbri. sem. staphisagriæ an. drag. j. f. nucis moschat., maceris
drag. j.
acori conditi, zinzibe. cond. an. scrup. ij. f. masticibus drac. ij.

succē

Succi betæ q. s. F. pastilli mansiles.

Pars posterior capitis, ac tota spina dorsi, partesque spasmico contractæ, sequenti linimento erunt inungendæ & fo-yendæ:

R. olei liliæ. alb., terebinth. an. vnc. j. s. irini drag. iiij.

axung. humanae, vulp., unguenti Agrippæ an. vnc. s. F. linimentum

Si dolor & contractio his non cedant, utatur hoc balneo ter aut quater in die, cavendo nimiam ex eo debilitatem:

R. rad. malvæ, liliæ, narcissi an. vnc. vij.

fol. salviæ m. iiij. malvæ, absinthij. origani an. m. ij.

flor. cammomillorum, meliloti, stachad. an. m. ij. s.

seminis lini, fœni græci, anisi an. lib. s. Coquantur in aqua

com. q. s. pro Balneo: addendo inter coquendum vul-

pem, si haberi possit.

A Balneo partes anteâ dictæ liniantur hoc unguento:

R. flor. rorismarini, stachad., serpill. sampuchii, hyssopi an.

m. j.

maceris, cinnamomi, nucis muschate, caryophyllor. an.

drag. s. castor. scrup. j.

Coquantur in sufficienti quant. ol. irin. F. unguentum.

Dolor, si his sit implacabilis, poterit ille etiam liniti gr. iiiij.

vel v. laudani opati, vel drag. i. Philonij Roman. vel gr. vij.

aut viij. extracti croci Iac. Bontii.

XII.

Interim utatur diætâ, in quâ aër sit calidus, & siccus: cibus ex carnibus gallinaceis, ovis sorbilibus: potus, aqua mulsa, paucum cinnamomi vel salviæ condita. Motus vitandus, sed frictiones e. jus locum occupent. Alitus respondeat vel naturâ vel arte. Animi pathemata fugiantur.

00 A 6396

ULB Halle
002 928 167

3

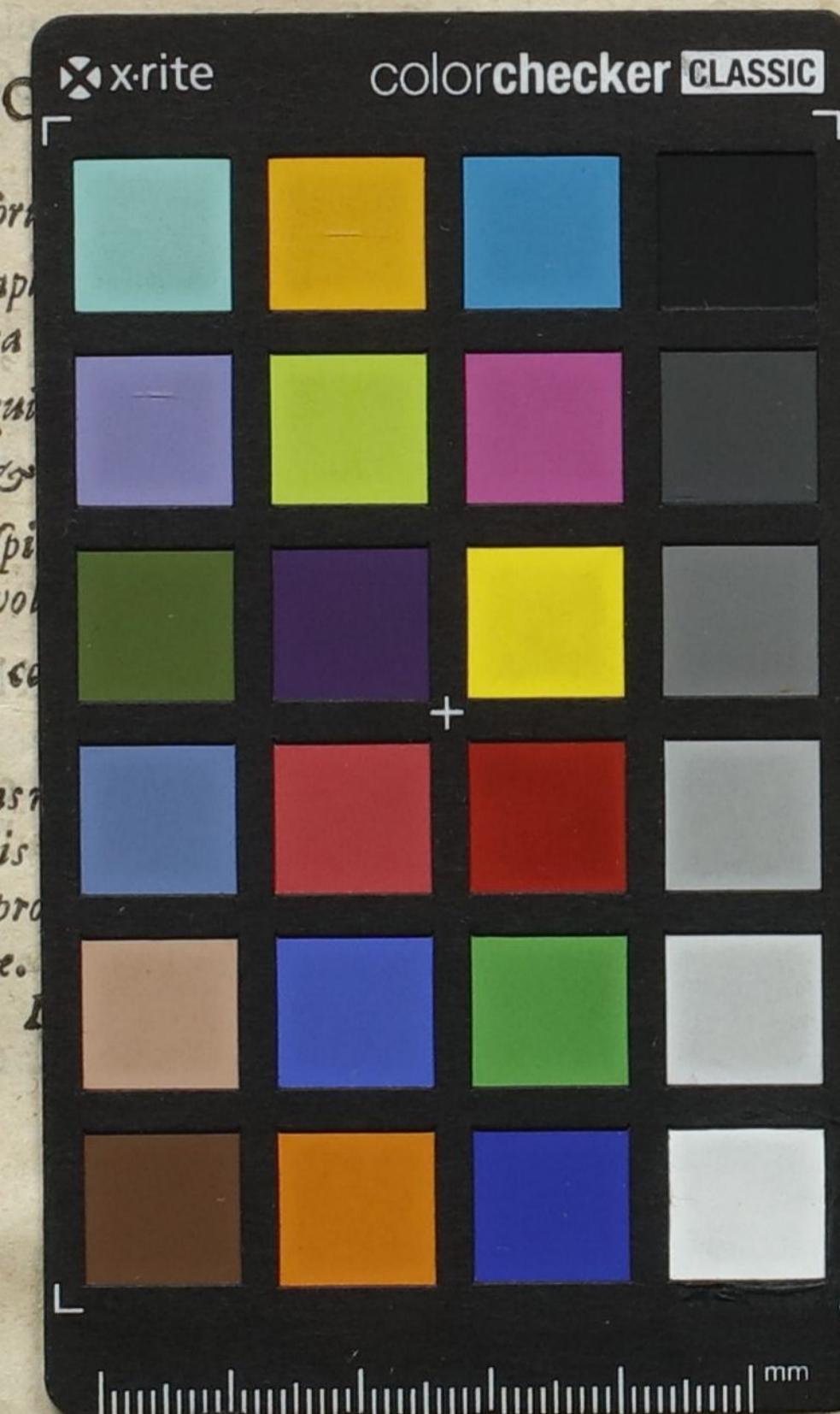
Stra

g. f.
f. Misceantur ad consist. Electuarii.

XIII:

& humidus. Cibus sit panis ex bono
us, & rectè coctus; sumat ova recentia,
gallinaceas: cōvenit ptisana horde-
iunt malva, lactuca, buglossum, bor-
ulcia, uvæ passæ. Vitet legumina, por-
quantitas sit moderata. Vinum bibat
revisam bene defæcatam. Exerciti-
ienda sufficiat. Quærat lætitiae occa-
nnus sit longior. A vigiliis diuturnis

MEDICATIO
VIRI
S P A S M O
Brachiorum & crurum affecti:

QVAM

Deo Opt. Max. auxiliante,
P R A E S I D E

VIRO CLARISSIMO
D. HENRICO REGIO,
Reip. Vlrajectinæ Poliatro, & Medicinæ
ac Botanices Professore Ordinario,
Publico examini subjicit
FRANCISCUS HASBARTIUS, MULH.
Ad diem 22. Martij, horâ 9. matutinâ.

Naturâ & Industriâ.

TRAJECTI ad RHENUM,
Apud PETKUM DANIELIS SLOOT,
ANNO M. DC. XLV.